

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Základní škola Bečov nad Teplou, okres Karlovy Vary

Školní 152, 364 64 Bečov nad Teplou

Identifikátor školy: 600 067 653

Zřizovatel: Město Bečov nad Teplou, Nám. 5. května 1, 364 64 Bečov nad Teplou

Školský úřad Karlovy Vary, Kollárova 15, 306 09 Karlovy Vary

Termín konání orientační inspekce: 7. – 9. června 2000

Čj.	052 182/2000-2454
Signatura	oe2ct106

Škola je jedinou ve městě, plní úkoly všeobecného vzdělávání pro 148 žáků v devíti třídách. Její součástí je mateřská škola. Je spádovou školou pro devět malých obcí.

Inspekce se zaměřila na kvalitu vzdělávání v základní škole (první stupeň, matematika a fyzika na stupni druhém).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

První stupeň

Následující hodnocení vyplynulo z hospitací provedených v hodinách českého jazyka a matematiky ve třídách prvního až pátého ročníku. Dále byly namátkově sledovány sešity žáků, notýsky a žakovské knížky. Zdrojem informací byly také rozhovory s učitelkami a vedením školy.

Výuka probíhala v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu Základní škola. Obsah učiva ve sledovaných hodinách korespondoval s předloženými tematickými plány. Časová dotace obou předmětů odpovídala učebnímu plánu uváděného vzdělávacího programu. Úkoly byly žákům zadávány v přiměřeném rozsahu s ohledem na složení jednotlivých tříd.

Z pěti vyučujících byla s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí jedna učitelka, čtyři jsou bez odborné a pedagogické způsobilosti. V hodinách se pozitivně projevil zájem některých učitelek o nové trendy v oblasti vzdělávání mladších žáků.

Učebny jsou pro výuku vhodné, zařízené většinou starším nábytkem. Ve většině hodin bylo využito pouze učebnic a pracovních sešitů. Malá pozornost je ze strany učitelek věnována přípravě tabule.

Upravené třídy poskytovaly žákům příjemné pracovní prostředí. Vkusnou výzdobu tvoří především výtvarné práce žáků, obrazový materiál k výuce a květiny. V efektivních hodinách byly využity různé organizační formy práce, po činnostech náročných na soustředění následovalo uvolnění, což udržovalo aktivitu žáků. Naopak v méně efektivních hodinách nebyly zcela dodrženy psychohygienické zásady. Chyběly v nich odpočinkové činnosti a relaxace. To se projevilo únavou žáků a menší mírou jejich soustředění. V době inspekce trávili žáci přestávky většinou ve třídách. Sestavení rozvrhu respektuje psychohygienické zásady.

Sledované hodiny byly rozdílně připravené i provedené. Všechny měly jasně stanovený cíl i obsah a svým pojetím odpovídaly charakteru práce se žáky mladšího školního věku. V efektivních hodinách se střídaly rozmanité činnosti, byly využívány herní prvky, mezipředmětové vztahy, zařazována nápaditá motivace. V hodinách byl patrný i individuální přístup, vyučující rozlišovali úkoly pro rychlejší a aktivnější, zvýšenou péči věnovali také pomalejším. Žáci měli prostor pro uplatnění vlastní iniciativy a o předkládané učivo projevovali zájem. V méně efektivních hodinách převažovalo organizování žáků a výklad učitele, dlouhé pracovní jednotky byly náročné na soustředění a pozornost.

Vstupní motivace většiny hodin byla velmi dobrá, což vytvářelo ve třídách příjemnou pracovní atmosféru. Většina hodin byla věnována opakování a procvičování známého učiva. V efektivních hodinách byli žáci často chváleni a povzbuzováni za snahu a práci v hodině. V méně efektivních hodinách převažoval mluvní projev učitelky, ke slovu se dostávali spíše žáci bystří a pohotiví, zatímco pomalejší a váhavější zůstávali pasivní.

Pozornost byla věnována také práci s chybou. K uvědomování chyb byli žáci vedeni většinou taktně a citlivě. Písemnosti žáků jsou pravidelně kontrolovány a opravovány.

Ve třídách byla vytvořena příjemná pracovní atmosféra, komunikace učitelek se žáky je

nekonfliktní a bezproblémová.

Plánování je na dobré úrovni, stejně tak příprava výuky. Personální podmínky jsou ještě vyhovující, psychohygienické podmínky jsou spíše nadprůměrné, materiální vybavení je na dobré úrovni. Organizování výuky, motivování, způsob hodnocení žáků i úroveň vzájemné komunikace jsou s ohledem na převažující pozitiva na velmi dobré úrovni.

Kvalita vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika na prvním stupni je celkově hodnocena jako dobrá.

Matematika a fyzika

Dvojice tradičně obávaných exaktních předmětů je vyučována v souladu se zvoleným učebním programem, jak co do týdenní hodinové dotace, tak také co do obsahu učiva v jednotlivých ročnících druhého stupně. Časová rozvržení učiva respektují náročnost probíraných tematických celků, stávající učební plány dávají vyučujícím dostatek prostoru pro důkladné procvičení náročnějších partií a případné zvolnění tempa výkladu.

Výuku momentálně zajišťují dvojice vyučujících, z nichž pouze vyučující fyziky má požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost a vzhledem ke své dlouholeté praxi je také ústřední osobností dvoučlenného týmu. Odborný a pedagogický handicap perspektivní vyučující matematiky s vysokoškolským vzděláním jednak zásluhou jejího zodpovědného přístupu, jednak díky velmi vstřícné a neformální spolupráci se zkušenou dvojicí ve vedení školy však zásadně neovlivňuje kvalitu výuky. Nutno ocenit snahu a zájem obou vyučujících po dosažení co nejlepších výsledků s ohledem na možnosti žáků. Vzhledem k důležitosti a náročnosti obou předmětů, si je vedení školy vědomo aktuální nutnosti získat pro školu kvalifikovanou posilu a je reálné, že se to podaří již od příštího školního roku.

Materiální podmínky výuky jsou na dobré úrovni, žáci mají k dispozici moderní řadu učebnic nakladatelství Prometheus, vybavení pomůckami a standardní didaktickou technikou je s ohledem na podmínky školy postačující. Psychohygienické zásady jsou respektovány, pokud se týká vhodného zařazení předmětu do rozvrhu a přiměřeného tempa výkladu. V matematice se rezervy týkají využití všech nabízených možností optimálního střídání činností a forem práce se žáky s ohledem na pokud možno trvale optimální hladinu pozornosti a zájmu o dění v hodině.

Z metodického hlediska byla základem všech hospitovaných hodin frontální forma výuky se snahou o aktivizaci žáků v průběhu celé vyučovací hodiny. Společným pozitivním rysem byla rovněž snaha o maximální srozumitelnost výkladu a praktické pojetí učiva, mimo jiné vhodnou skladbou a četností jak matematických, tak fyzikálních úloh. S ohledem na většinové spíše pouze podprůměrné dispozice žáků bylo důkladné procvičování a opakování probraného učiva v úvodu hodin zcela na místě, ve fyzice zaujala vysoká efektivita zhlédnutých hodin a systematický důraz na znalost fyzikálních vzorců, veličin a jejich jednotek.

Rezervy se týkají výraznější motivace žáků v hodinách jak vstupní, tak průběžné. Zdařilé individuální výkony žáků, ať už u tabule nebo při samostatné práci v lavicích, si častěji zasloužily ocenění známkou, v rámci zásady žádoucí pozitivní motivace. V hodnocení žáků tradičně převažuje písemné zkoušení, četnost známek je dostatečná a garantuje objektivnost klasifikace. Oba vyučující kladou důraz na přesný a pečlivý ústní i grafický projev žáků, dbají na obsahovou i formální kvalitu všech žakovských písemných výstupů (mj. výkladové a domácí sešity, čtvrtletní písemné práce, laboratorní protokoly).

Obě vyučující charakterizuje vstřícný a přátelský způsob komunikace se žáky, kázeň ve vyučovacích hodinách svědčí o jejich přirozené autoritě.

Plánování, příprava výuky a následně organizace vyučovacích hodin obou předmětů jsou na velmi dobré úrovni, stejně nadprůměrná je úroveň komunikace se žáky, atmosféra při výuce a úroveň psychohygienických podmínek. Celkově dobré je materiální zajištění předmětů. Rezervy se týkají výraznější systematické motivace žáků, nutností je budoucí zajištění odborné a pedagogické způsobilosti všech vyučujících. Vědomosti žáků sledované v hospitovaných hodinách jsou vzhledem k jejich možnostem i celkovým podmínkám v matematice dobré, ve fyzice celkově velmi dobré.

Celkově je kvalita vzdělávání v předmětech matematika a fyzika hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Inspekce posoudila kvalitu vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika na prvním stupni a předmětech matematika a fyzika na stupni druhém. Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Každoročně provádí vedení školy analýzu současného stavu, zahrnující personální obsazení, materiální vybavení, organizační i ekonomický chod školy. Analýza je kritická, jsou zde navrhována řešení.

Plán práce pro školní rok 1999/2000 je velice podrobně zpracovaným dokumentem. V úvodu obsahuje rozbor výsledků předchozího školního roku, především statistiku prospěchu a hodnocení chování žáků a výsledky přijímacího řízení na střední školy. Dále jsou zde formulovány priority pro další období – zajištění dostatečného počtu žáků pro zachování základní školy ve městě, získání kvalifikovaných pracovníků, naznačen je systém vzdělávání pro pracovníky stávající. K hlavním úkolům patří i pestrá nabídka mimoškolních aktivit pro žáky, z materiálního hlediska je třeba vybudovat počítačovou učebnu (to se zatím nedaří), plánovaná oprava tělocvičny a plynofikace celé školy jsou již realizovány. Kvalifikovanost učitelů se zatím nezlepšuje, škola přitom nabízí ve spolupráci se zřizovatelem pro nové pracovníky byt (v loňském školním roce byl již jeden přidělen).

Plán práce obsahuje adresné a konkrétní vymezení úkolů ze všech oblastí života školy (akce, porady, plán výchovného poradce, plán nápravy specifických poruch učení apod.).

Tvorba i plnění plánu jsou projednávány za účasti všech pedagogických pracovníků na provozních poradách.

Pro sledované předměty jsou zpracovány tematické plány, učební plán zvoleného vzdělávacího programu ředitelka školy rozpracovala pro všechny třídy v souladu s povolenými úpravami.

Plánování je funkční a účelné, tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Školu vede ředitelka spolu s jednou zástupkyní, administrativní činnosti vykonává sekretářka se sníženým úvazkem. Obě řídicí pracovnice mají písemně rozděleny kompetence a oblasti činnosti, ředitelka se zabývá především řízením druhého stupně, zástupkyně prvního. I pro ostatní funkce (výchovná poradkyně, vychovatelky, učitelé obou součástí školy, správce budovy atd.) zpracovala ředitelka písemnou náplň práce. Jmenovitě jsou pedagogickým

pracovníkům přiděleny kabinety a sbírky pomůcek.

Součástí organizace školy jsou garanti jednotlivých předmětů a metodické sdružení pro první stupeň.

Informovanost pedagogického sboru je velmi dobře zajištěna systémem porad, pedagogická rada je svolávána pětkrát ročně a její jednání je určeno zásadně pro řešení výchovných problémů a hodnocení prospěchu i chování žáků. K projednávání organizačních záležitostí se každý měsíc koná tzv. porada pedagogických pracovníků, kde jsou řešeny aktuální záležitosti včetně přípravy a vyhodnocení měsíčních plánů práce.

Žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů, pomocí vývěsek, využíván je školní rozhlas. Ředitelka školy využívá názorů a připomínek žáků, získaných v anketách a dotaznících, každá třída si volí svého mluvčího. Názory žáků se promítají i ve školních novinách a třídních kronikách. Možnost žáků vyjádřit se k životu školy je zakotvena i ve školním řádu.

Přenos informací směrem k rodičům a zákonným zástupcům žáků probíhá jedenkrát ročně na společných schůzkách, dvakrát za rok se konají schůzky konzultační (navíc mají všichni učitelé určen pravidelný čas ke každodennímu informování rodičů).

V případě výchovných problémů zve vedení školy rodiče a zákonné zástupce žáků k osobnímu jednání, udělení výchovných opatření a zhoršení prospěchu jsou sdělována písemně.

Ze schůzek i ostatních jednání jsou pořizovány zápisy, obsahující podněty a připomínky rodičů.

Ve škole je vedena povinná dokumentace v souladu se školskými předpisy. Sledovány byly třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy všech tříd, rozvrh hodin, učební plány, zápisy z pedagogických rad a vnitřní řád školy. Písemnosti jsou velmi dobrou vypovídací hodnotou, drobné formální nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny.

Škola pořádá různé akce k prezentaci výsledků žáků (vždy ve spolupráci se zřizovatelem), velmi úspěšné jsou slavnosti k přivítání žáků na počátku školního roku či každoroční rozloučení s absolventy.

Organizace školy je jednoduchá a plně funkční. Velmi dobře je zajištěn informační systém. Povinná dokumentace je vedena v souladu se školskými předpisy.

Tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

V základní škole vyučuje 12 pedagogů (včetně vedení školy), pouze pět z nich dosáhlo plné pedagogické i odborné způsobilosti (jedna pro první stupeň, čtyři pro stupeň druhý), ostatní způsobilost k výuce na tomto typu školy nemají. Odborně a pedagogicky způsobilí učitelé druhého stupně nevyučují vždy celý úvazek předmětům své aprobační, neboť ve škole nejsou učitelé s aprobační pro výuku českého jazyka, matematiky a většiny výchovných předmětů. Pedagogický sbor není příliš stabilní, jen v průběhu školního roku 1999/2000 odešli ze školy dva učitelé, kteří jsou v současné době zastupováni nekvalifikovanými pracovníky.

Ředitelka si je nepříznivého složení sboru vědoma a vytváří velmi dobré podmínky pro motivování stávajících pracovníků ke kvalitní práci. Učitelům je často umožňována účast na vzdělávacích akcích různého typu, další vzdělávání je plánováno, přenos informací je dostatečně zajištěn.

Díky malému kolektivu má ředitelka možnost nabídnout učitelům aktivní účast na tvorbě krátkodobých a dlouhodobých plánů, její styl řízení je nedirektivní a vytváří dobrou pracovní atmosféru. O kvalitní práci v této oblasti svědčí i řada zájmových kroužků, které vedou někteří učitelé ve svém volném čase bez nároků na finanční ocenění.

Kritéria odměňování jsou písemně stanovena a zveřejněna, požadavky jsou konkrétní a dostatečně motivující.

Přes nepříznivé složení pedagogického sboru z hlediska dosažené pedagogické a odborné způsobilosti k výuce vytváří ředitelka velmi dobré podmínky pro práci učitelů.

Oblast vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka písemně stanovila a pro učitele zveřejnila zásady hospitační a kontrolní činnosti. Z kontrol jsou vedeny podrobné zápisy, většina kontrolní činnosti je zaměřena na vedení dokumentace a na oblasti související s výukou (dozory, plánování výuky, žákovské písemnosti apod.). Při přímé hospitační činnosti využívá vedení různých forem, většinou se jedná o návštěvu celé vyučovací jednotky či krátký informativní náhled do jedné části hodiny. Hospitace jsou zaměřeny na obecné pedagogické problémy, v některých případech sledují formální jevy, rozbor klasifikace je prováděn pouze statisticky, vedení školy se nezaměřuje na kontrolu přiměřenosti klasifikace a na analýzu častých neúspěchů žáků.

Výsledky výuky jsou sledovány u rozsáhlejších písemných prací, většinou statisticky, vedení školy kontroluje správnost oprav učitelem. Srovnávací testy nejsou používány, v závěru školního roku je plánována realizace dohody mezi pěti školami karlovarského okresu, kdy budou žákům zadány srovnávací prověrky z českého jazyka a matematiky.

Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako dobré.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy charakterizuje nedirektivní způsob vedení pracovníků. Ve škole je vytvořen účelný způsob plánování činnosti, organizační struktura je funkční. Velmi dobře je zajištěn přenos informací. Kontrolní systém postrádá hlubší analýzu výsledků žáků.

Celkově je řízení školy ve sledovaných oblastech hodnoceno jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Vzdělávací program

Ve škole probíhá výuka ve všech ročnících podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Součástí školy

Významnou součástí školy je mateřská škola, která vychovává 38 dětí. Jejím řízením pověřila ředitelka jednu z učitelek. Pedagogické sbory obou typů škol (základní a mateřské) spolu úzce spolupracují.

Další součástí je školní jídelna, kde se stravují žáci a učitelé školy i širší veřejnost.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. OSO/766/99/48-Z ze dne 1. prosince 1999;
- plán práce školy pro školní rok 1999/2000;

- školní řád;
- kritéria přidělování odměn a osobních příplatků;
- třídní knihy všech tříd;
- třídní výkazy a katalogové listy všech tříd;
- hospitační a kontrolní záznamy vedení školy;
- tematické plány sledovaných předmětů;
- zápisy z pedagogických rad;
- rozvrh hodin;
- žákovské práce ve sledovaných předmětech.

ZÁVĚR

Posouzením sledovaných činností byly vymezeny výrazné

Klady

- velmi dobrá úroveň komunikace na všech úrovních
- velmi dobrý způsob plánování a organizování
- úspěšná snaha současného vedení školy o posílení tradic školy a její kvalitní prezentaci ve městě

Zápory

- nízký počet učitelů s pedagogickou a odbornou způsobilostí pro výuku
- kontrolní systém postihuje spíše formální jevy, chybí analýza příčin neúspěchů žáků

Škola má vytvořeny dobré podmínky pro realizaci zvoleného vzdělávacího program, kvalita vzdělávání je hodnocena jako velmi dobrá. Řízení školy je velmi dobré.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány.

Celkově je činnost školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Rájová
Členové týmu	Mgr. Zdenka Spalová
	Mgr. Jaroslav Šafránek

V Karlových Varech dne 22. června 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ...23. června 2000.....

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Růžena Bláhová
	..

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Karlovy Vary	3. července 2000	187/2000
Zřizovatel Město Bečov nad Teplou	3. července 2000	188/2000

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány